

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 26 september 2023

Onderwerp: Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023

Kenmerk: 2106512/2106523

Bijlagen: ontwerpbesluit

1. Inleiding

In 2013 stelde PS voor het eerst de Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2013 vast. Met deze algemene maatregel van bestuur heeft het team Interbestuurlijk Toezicht (hierna: IBT) een instrument gekregen om de gemeenten in Noord-Holland te verplichten tot het systematisch verstrekken van informatie over de risicovolle taakuitvoering van gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.

In deze verordening zijn regels gesteld met betrekking tot verstrekking van systematische toezichtinformatie aan het provinciebestuur, over de uitvoering door het bestuur van een gemeente, waterschap en gemeenschappelijke regeling binnen de bovengenoemde vier risicovolle terreinen. De systematische toezichtinformatie betreft toezichtinformatie die van meer dan één gemeentebestuur wordt gevraagd, of die vaker dan één keer wordt gevraagd.

Deze verordening vormt voor de IBT een zgn. stok achter de deur, mocht het bestuur van een gemeente, waterschap of gemeenschappelijke regeling geen systematische toezichtinformatie willen aanleveren. Dit is taakverwaarlozing en op basis van deze verordening kan er een sanctie worden opgelegd.

Daarom is de Verordening systematische toezichtinformatie 2013 vastgesteld voor de volgende IBT-domeinen: Archiefwet, Veiligheid (Brzo en Bevi), Wet ruimtelijke ordening en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Aanleiding voorstel Verordening systematische toezichtinformatie 2023

10 jaar na dato werd een nieuwe verordening noodzakelijk geacht, om zo een koppeling met het Beleid IBT 2022-2025 en nieuwe wetgeving te kunnen maken. De aanpassing van de verordening is een van de noodzakelijke maatregelen om het beleid goed te kunnen implementeren. Met ingang van 1-1-2024 treedt de Omgevingswet in werking en dient de huidige verordening te worden aangepast, aangezien deze nog uitgaat van de bestaande wetten, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet ruimtelijke ordening, die op 1 januari 2024 in de Omgevingswet zullen opgaan. Voor toezichtinformatie met betrekking tot de Omgevingswet is het wenselijk om gedifferentieerde aanleverdata te gebruiken om de wettelijke vaststellingsdata waar de gemeenten zich aan moeten houden beter aan te laten sluiten op de aanlevering van die informatie. Het vaststellen van de aanleverdata voor de toezichtinformatie binnen dit domein wordt daarom gedelegeerd aan GS om maatwerk toe te kunnen passen, zonder dat de verordening daarvoor hoeft te worden aangepast. Leidraad is dat de aanleverdatum altijd binnen een redelijke termijn van de wettelijke vaststellingsdata voor gemeenten ligt.

Met deze nieuwe verordening wordt tevens de regeldruk voor gemeenten verminderd. Alle informatie die uit openbaar toegankelijke bronnen is te halen, wordt met deze verordening niet meer opgevraagd bij gemeenten.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Doel

Voor de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht is het nodig over informatie te beschikken op basis waarvan wij als toezichthouder een oordeel kunnen vormen over de uitvoering van risicovolle medebewindstaken, dat wil zeggen de geldende wettelijke taken, van gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.

Vaststelling van de Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023 borgt dat systematische informatie wordt verkregen die nodig is voor het interbestuurlijk toezicht.

Onderbouwingen

Op basis van de evaluatie en de wetswijziging hebben wij bepaald welke artikelen wegvallen en aanpassingen behoeven. Hieronder volgen de wijzigingen in het voorstel Verordening systematische toezichtinformatie 2023:

- Artikel 1: Archiefwet: voornamelijk tekstuele wijzigingen en jaartal 1995 achter “Archiefwet” en “Archiefbesluit” toegevoegd.
- Artikel 2: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht: technische vertaling naar Omgevingswet en uitgebreider beschreven wat er precies moet worden aangeleverd. Daarnaast willen wij hierin een delegatie aan GS regelen om jaarlijks de verstrekingsdata vast te stellen.
- Artikel 3: Veiligheid: vervalt. Brzo en Bevi vallen straks onder de Seveso-richtlijnen. Deze verantwoordelijkheden zijn belegd bij de omgevingsdiensten, waar de Minister toezicht op houdt.
- Artikel 4: Wet ruimtelijke ordening: vervalt. Dit wordt een onderdeel van de Omgevingswet en alle informatie is al voorzien op de officiële openbare bronnen, zoals ruimtelijkeplannen.nl. Uitvraag van informatie is daarom niet meer nodig.
- Artikel 5: het verstrekken van de informatie zal voortaan uitsluitend elektronisch gebeuren. Men kan het ook elektronisch raadpleegbaar maken, door een link te sturen. Dit valt in de nieuwe verordening onder artikel 3.
- Artikel 6: vervalt. De informatie die al op openbare officiële bronnen te raadplegen is, wordt niet uitgevraagd. Daarom is dit artikel overbodig.
- Artikel 7: wordt gewijzigd. De verordening treedt in werking tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit valt in de nieuwe verordening onder artikel 5.
- Artikel 8: blijft nagenoeg hetzelfde, alleen wordt er een jaartal aan toegevoegd, “2023”. Dit valt in de nieuwe verordening onder artikel 6.

Omdat de wijzigingen vergaand zijn, is hier niet voor een partieel wijzigingsvoorstel gekozen, maar voor een compleet nieuwe verordening.

Twee typen gemeenschappelijke regelingen en de verordening

De verordening is ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen, die medebewindstaken van gemeenten overgedragen hebben gekregen in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Voor deze overgedragen medebewindstaken zijn de besturen van de gemeenschappelijke regelingen zelfstandig verantwoordelijk. Zij dienen op grond van de Informatieverordening rechtstreeks - dus zonder tussenkomst van de deelnemende gemeenten - informatie aan de provincie aan te leveren.

Echter, wanneer gemeenschappelijke regelingen medebewindstaken in mandaat voor gemeenten uitvoeren, zoals bijvoorbeeld bij de Omgevingsdiensten het geval is, blijven de individuele gemeentebesturen aanspreekbaar op die taakuitvoering. De gevraagde informatie zal in dat geval door de gemeentebesturen aan de provincie verstrekt worden. In de praktijk zullen gemeenten deze informatie eerst van de Omgevingsdiensten ontvangen, ook ten behoeve van de horizontale verantwoording aan hun eigen raden.

De Omgevingsdiensten voeren ook taken van de provincie zelf in mandaat uit. Op deze taakuitvoering heeft het Rijk als naaste hogere overheid het interbestuurlijke toezicht.

Interbestuurlijk toezicht buiten de verordening

Overigens blijft een deel van het interbestuurlijke toezicht buiten de verordening vallen: het (specifieke) financieel toezicht op gemeenten en op de waterschappen en huisvesting van vergunninghouders. Deze vormen van interbestuurlijk toezicht vinden als vanouds voortgang.

Evaluatie

Mogelijk worden in de loop van het jaar 2024 wijzigingen doorgevoerd binnen de Archiefwet. Dit is direct een gelegenheid om onze informatieverordening partiel te evalueren en eventueel te aanpassen.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Financiën

Aan het vaststellen van de verordening zijn geen financiële consequenties verbonden.

Communicatie

Via de gebruikelijke kanalen zoals de webpagina en e-mail zal de communicatie met gemeenten en waterschappen worden voortgezet.

4. Proces en procedure

Na vaststelling wordt de verordening gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit**Nr. 72-2023**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 26 september 2023;

gelet op de bevoegdheid van Provinciale Staten om deze verordening vast te stellen;

besluiten:

1. De Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland vast te stellen
2. De vastgestelde verordening te publiceren in het Provinciaal Blad.

Haarlem 11 december 2023,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,